عنوان مقاله:

سرنوشت عقد در صورت عدم تحقق شرط تعليقي در حقوق فرانسه و ايران

محل انتشار:

مجله حقوق خصوصي, دوره 19, شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

منصور امینی - گروه حقوق خصوصی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

اکبر اصانلو - حقوق خصوصی، دانشگاه استراسبورگ، استراسبورگ، فرانسه

خلاصه مقاله:

در صورت عدم تحقق شرط تعلیقی، طبق بند ۳ماده ۲۰۰۴–۶ قانون مدنی فرانسه، فرض می شود که «تعهد» هرگز وجود نداشته است. با این حال، بند اخیر سرنوشت «عقد» را مشخص نکرده است. در صورت عدم تحقق معلق علیه، دکترین کلاسیک برای آن اثر قهقرایی قاتل بودند. ولی بخش عظیمی از دکترین معاصر عدم حصول آن را فاقد اثر قهقراییمی دانندو با نهاد انتفای». اما این توجیه با تعارضی در درون خود مواجه است: از یک سو، در صورت عدم تحقق معلق علیه، فرض می شود تعهد هرگز به وجود نیامده است و از سوی دیگر گفته می شود عقد منتفی است. از آنجا که انتفاء ضمانت اجرای عقدی است که به صورت معتبر منعقد می شود و سپس یکی از «عناصر اساسی» خود را از دست می دهد، پس می تواند عمل حقوقی را هرگز به وجود نیامده است را خدشه دار کند. در حقوق ایران، قانون مدنی فاقد هرگونه حکمی در این خصوص است. رویهقضایی نیز تصمیم روشنی اتخاذ نکرده است. در دکترین هم به قدر کافی به سرنوشت قرارداد در صورت عدم تحقق معلق علیه پرداخته نشده است و معمولا از ضمانت اجرای بطلان و انفساخ سخن به میان می آید. ولی به نظر می رسد بهتر است به جای بطلان یا انفساخ در حقوق ایراننیز نهاد «انتفای» عقد به عنوان سرنوشت عمل حقوقی در صورت عدم حصول معلق علیه مورد شناسایی قرار گیرد.

كلمات كليدى:

انتفاى قرارداد, عدم تحقق شرط تعليقي, عقد معلق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

https://civilica.com/doc/1689239

